

bedste løsning for barnet er at blive anbragt uden for hjemmet. Der er brug for en langt mere effektiv og tidlig indsats for de udsatte børn, men det kræver også, at vi har et system, der kan opfange dem, når de første alarmklokker ringer. Der er brug for et tværfagligt samarbejde mellem institutionerne, myndighedssocialrådgiverne og sundhedsplejen, så man kan hjælpe børnene, forældrene, pædagogerne og lærerne, inden problemerne vokser sig store, inden børnene ryger ud af skolen, og inden forældrene er kommet i konflikt med det offentlige.

Medansvar gennem dialog

Det er vigtigt, at både den unge selv og familien gøres medansvarlige. Vi må i en vedholdende dialog insistere på, at familien lever op til sin rolle og medvirker til, at den unge udvikler sig godt. Men der er behov for dialog og forpligtende samarbejde, ikke for tvang og straf. Det ødelægger muligheden for gode processer med familierne og i lokalområdet. Og vi skal huske, at mange af disse forældre end ikke har ressourcerne til at styre deres eget liv, og derfor står de ofte også magtesløse over for deres børns problemer.

En god undersøgelse og en god indsats forudsætter i langt de fleste sager et godt samarbejde med forældrene, og at de oplever indsatsen som en hjælp og en støtte. Al forskning viser, at konflikter mellem myndighederne og forældrene giver børnene problemer, så det er vigtigt at undgå det i alle de tilfælde, hvor det er muligt.

Hjælp til de forældre der ikke magter forældreansvaret

Udsatte familier har oftest en elendig økonomi og er præget af mangel på ressourcer. Det er et vedholdende og stort pres, som skærper familiens øvrige problemer – social isolation, dårligt helbred, dårlig bolig, misbrug m.v. – og som gør forældrerollen endnu sværere. Familierne skal have tilført ressourcer, så deres egne kræfter til at slås med problemerne bliver styrket. Det er ikke nok med flere og bedre institutioner, behandlingstilbud osv. Fattigdom er et problem for mange børn, og vi må også bekæmpe fattigdommen for at hjælpe børnene.

– Udsatte familiers bolig skal sikres: Bedre sikring mod udsættelse fra boligen. Kommunerne skal informeres, hvis børnefamilier har problemer med at betale husleje og risikerer udsættelse, og de skal forpligtes til at gribe ind for at løse problemerne, så familierne ikke står på gaden.

– Nedsikringerne af kontanthjælpen skal væk: Regeringens nedsikringer af kontanthjælpen – start-hjælp, kontanthjælpsloft, 300-timers-reglen osv. –

rammer i høj grad netop udsatte familier. Alene de familier, der rammes af kontanthjælpsloftet, har efter Beskæftigelsesministeriets skøn 30.000 børn. De nedsikringer skal væk, hvis vi ikke skal se en alvorlig skærpselse af problemerne i en stor gruppe familier.

– Økonomisk hjælp uden en »børnesag«: En familie skal kunne få økonomisk hjælp til lejrskole, idræt, ferier m.v. uden en kæmpeundersøgelse (§ 50-undersøgelse) af dens forhold. En familie skal ikke først blive en »sag« for at kunne få hjælp.

Førstegangskriminelle skal udredes og behandles

Der er en klar sammenhæng mellem sindslidelser og kriminalitet. En undersøgelse af unge i sikrede institutioner viste, at 69 pct. (jf. »For ung til at være kriminel«, debatoplæg, Børnerådet, januar 2006) havde en sindslidelse eller personlighedsforstyrrelse, mens en anden undersøgelse fra Fyn viser, at en del af de unge kriminelle var dårligt begavede, nogle endog så dårligt begavede, at de slet ikke forstod, at de skulle straffes og hvorfor. Det betyder, at unge bliver kriminelle, fordi de er ubehandlede. Skal den grove kriminalitet stoppes tidligt, skal de unge derfor udredes mentalt og intelligensmæssigt, første gang de begår kriminalitet, eventuelt med en indkøringsfase, hvor der fokuseres på de grove forbrydelser først, f.eks. grov, personfarlig kriminalitet, ildspåsættelser og grove røverier.

Der skal forskes i, hvordan man kan lave gode udredninger, så de bliver mere brugbare, og hvordan vi effektivt kan anvende de data, der ofte i en meget tidlig alder ligger hos skolepsykologerne, til at etablere tilbud, der også rækker efter 9. klasse. Alle udredte skal have en handlingsplan og relevante tilbud.

Der er i øjeblikket en manglende koordination mellem de forskellige dele af psykiatrien og mellem sektorerne. Der skal generelt arbejdes for bedre kommunikation og en klar ansvarsfordeling mellem psykiatrien, socialforvaltningen og kriminalforsorgen. Der er lige nu for mange sindslidende, der falder mellem to stole, fordi ingen tager ansvar, og risikoen for, at den sindslidende unge begår kriminalitet, er rigtig stor.

Konsekvenser for den unge – udvikling af mandsopdækning

Det skal have konsekvenser for de unge, når de opfører sig urimeligt i forholdet til dem selv og deres omgivelser. Men konsekvensen er ikke udsmidning eller straf, som når en institution udstøder en ung, fordi denne ikke overholder reglerne. Indsatsen skal være konsekvent i den forstand, at kvalificerede voksne